

Tento dokument je třeba brát jako dokumentační nástroj a instituce nenesou jakoukoli odpovědnost za jeho obsah

► **B**

SMĚRNICE RADY

ze dne 19. listopadu 1991,

kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat

(91/630/EHS)

(Úř. věst. L 340 , 11.12.1991, s. 33)

Ve znění:

	Úřední věstník		
	Č.	Strana	Datum
► M1 Směrnice Rady 2001/88/ES ze dne 23. října 2001,	L 316	1	1.12.2001
► M2 Směrnice Komise 2001/93/ES ze dne 9. listopadu 2001,	L 316	36	1.12.2001
► M3 Nařízení Rady (ES) č. 806/2003 ze dne 14. dubna 2003,	L 122	1	16.5.2003

SMĚRNICE RADY

ze dne 19. listopadu 1991,

kteřou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat

(91/630/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 43 této Smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ⁽³⁾,

vzhledem k tomu, že všechny členské státy ratifikovaly Evropskou úmluvu o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely; že tuto úmluvu přijalo rovněž Společenství rozhodnutím 78/923/EHS ⁽⁴⁾ a uložilo schvalovací listinu;

vzhledem k tomu, že Evropský parlament ve svém usnesení o politice k zajištění dobrých životních podmínek zvířat ze dne 20. února 1987 ⁽⁵⁾ vyzval Komisi k předložení návrhů minimálních požadavků pro intenzivní chov prasat;

vzhledem k tomu, že prasata jsou jako živá zvířata zahrnuta do soupisu produktů v příloze II Smlouvy;

vzhledem k tomu, že chov prasat je nedílnou součástí zemědělství; že tvoří zdroj zisku pro část zemědělské populace;

vzhledem k tomu, že rozdíly, které mohou vést k narušení podmínek hospodářské soutěže, nepříznivě ovlivňují řádné fungování organizace společného trhu s prasaty a výrobků z vepřového masa;

vzhledem k tomu, že je tudíž třeba vytvořit společné minimální požadavky pro ochranu prasat v odchovu i ve výkrmu tak, aby se zajistil racionální vývoj produkce;

vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby úřady, producenti, spotřebitelé a jiní byli informováni o vývoji v této oblasti; vzhledem k tomu, že Komise by tedy měla na základě zprávy Vědeckého veterinárního výboru aktivně sledovat vědecký výzkum nejučinnějších systémů chovu prasat z hlediska zajištění dobrých životních podmínek prasat; že by mělo být stanoveno přechodné období, aby Komise mohla úspěšně splnit svůj úkol,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Tato směrnice stanovuje minimální požadavky pro ochranu prasat ustájených pro odchov a výkrm.

Článek 2

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „prasetem“: živočich druhu prase jakéhokoliv věku, chovaný pro plemenitbu nebo výkrm;
2. „kancem“: pohlavně dospělý samec prasete určený k plemenitbě;
3. „prasničkou“: pohlavně dospělá samice prasete před prvním porodem;
4. „prasnicí“: samice prasete po prvním porodu;

⁽¹⁾ Úř. věst. C 214, 21.8.1989, s. 31.

⁽²⁾ Úř. věst. C 113, 7.5.1990, s. 183.

⁽³⁾ Úř. věst. C 62, 12.3.1990, s. 40.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 323, 17.11.1978, s. 12.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 76, 23.3.1987, s. 185.

▼ **B**

5. „prasnicí po porodu“: samice prasete od perinatálního období do odstavu;
6. „zaprahlou březí prasnicí“: prasnice v době mezi odstavem a perinatálním obdobím;
7. „seletem“: prase od narození do odstavu;
8. „odstávčetem“: prase od odstavu do stáří 10 týdnů;
9. „chovným běhounem a prasetem ve výkrmu“: prase od stáří 10 týdnů do porážky nebo zařazení do plemenitby;
10. „příslušným orgánem“: příslušný orgán ve smyslu čl. 2 odst. 6 směrnice 90/425/EHS ⁽¹⁾.

▼ **M1**

Článek 3

Členské státy zajistí, aby:

1. všechna hospodářství splňovala tyto požadavky:

- a) využitelná volná podlahová plocha pro každé odstávče nebo chovného běhouna a prase ve výkrmu chované ve skupině, s výjimkou zapuštěných prasniček a prasnic, musí činit minimálně:

Pro živou hmotnost (v kg)	m ²
do 10	0,15
od 10 do 20	0,20
od 20 do 30	0,30
od 30 do 50	0,40
od 50 do 85	0,55
od 85 do 110	0,65
nad 110	1,00

- b) pro zapuštěné prasničky a/nebo prasnice chované ve skupinách musí činit celková využitelná podlahová plocha pro každou zapuštěnou prasničku nejméně 1,64 m² a pro každou prasnici nejméně 2,25 m². Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po méně než 6 kusech, musí být celková využitelná podlahová plocha zvětšena o 10 %. Jsou-li tato zvířata chována ve skupinách po 40 nebo více kusech, celková využitelná podlahová plocha může být zmenšena o 10 %;

2. podlahy musí splňovat tyto požadavky:

- a) pro zapuštěné prasničky a březí prasnice: část plochy požadované v odst. 1 písm. b) rovnající se nejméně 0,95 m² na prasničku a nejméně 1,3 m² na prasnici musí být tvořena souvislou pevnou podlahou, z níž je pro odtokové otvory vyhrazeno maximálně 15 %;
- b) jsou-li pro prasata chovaná ve skupinách použity betonové roštové podlahy:
- i) maximální šíře mezer mezi roštnicemi musí být:
    - 11 mm pro selata,
    - 14 mm pro odstávčata,
    - 18 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu,
    - 20 mm pro zapuštěné prasničky a prasnice;
  - ii) minimální šířka roštnice (nášlapné plochy roštu) musí být:
    - 50 mm pro selata do odstavu a odstávčata

(1) Úř. věst. L 224, 18.8.1990, s. 29. Směrnice byla naposledy pozměněna směrnicí 91/496/EHS (Úř. věst. L 268, 24.9.1991, s. 56).

▼ **M1**

- 80 mm pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu, zapuštěné prasničky a pro prasnice;
3. nové stavby nebo úpravy zařízení pro vazné ustájení prasnic nebo prasniček jsou zakázány. Od 1. ledna 2006 bude použití strojů pro prasnice a prasničky zakázáno;
  4. a) prasnice a prasničky se během období, které začíná 4 týdny po zapuštění a končí 1 týden před očekávaným porodem, chovají ve skupinách. Kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,8 m. Je-li ve skupině chováno méně než 6 zvířat, kotec, ve kterém je skupina chována, musí mít strany delší než 2,4 m;
  - b) odchylně od ustanovení a) mohou být prasnice a prasničky chované v hospodářstvích s méně než 10 prasnicemi ustájeny během období uvedeného v písmenu a) jednotlivě za předpokladu, že se v koticích mohou snadno otočit;
  5. aniž jsou dotčeny požadavky stanovené v příloze, prasnice a prasničky musí mít stálý přístup k manipulovatelnému materiálu, který splňuje alespoň příslušné požadavky uvedené přílohy;
  6. prasnice a prasničky chované ve skupinách musí být krmeny s využitím systému, který zajistí, aby každé jednotlivé zvíře mohlo přijmout dostatečné množství potravy, i když jsou přítomni konkurenti soutěžící o potravu;
  7. za účelem nasycení a uspokojení jejich potřeby žvýkat musí všechny zaprahlé březí prasnice a prasničky dostávat dostatečné množství objemného krmiva nebo krmiva s vysokým obsahem vlákniny jakož i energeticky vydatné krmivo;
  8. prasata chovaná ve skupinách, která jsou výjimečně agresivní, dále ta, která byla napadena jinými prasaty nebo která jsou nemocná nebo poraněná, mohou být dočasně umístěna v samostatných koticích. V tomto případě musí použitý samostatný kotec umožňovat zvířeti snadné otáčení, pokud to není s rozporu se specifickým veterinárním doporučením;
  9. od 1. ledna 2003 se ustanovení stanovená v odst. 1 písm. b), v odstavcích 2, 4, 5 a v poslední větě odstavce 8 použijí na všechna hospodářství nově postavená nebo rekonstruovaná a/nebo uvedená poprvé do provozu po uvedeném datu. Od 1. ledna 2013 se tato ustanovení použijí na všechna hospodářství.
- Ustanovení bodu 4 písm. a) se nepoužijí na hospodářství s méně než deseti prasnicemi.

▼ **B***Článek 4*

1. Členské státy zajistí, aby podmínky pro chovné běhouny a prasata ve výkrmu odpovídaly obecným podmínkám ustanoveným v příloze. Příslušné orgány členského státu však mohou do 30. června 1995 povolit odchylky od ustanovení odst. 3, 5, 8 a 11 kapitoly I přílohy.
2. Navíc, před vstupem této směrnice v platnost vydá Komise ve spolupráci s členskými státy doporučení, v němž stanoví případné minimální normy pro ochranu prasat jako doplněk požadavků uvedených v příloze.

Článek 5

Ustanovení přílohy mohou být postupem uvedeným v článku 10 pozměňována tak, aby odpovídala vývoji vědeckého poznání.

▼ **M1***Článek 5a*

Členské státy zajistí, aby:

1. každá osoba, která zaměstnává nebo najímá osoby k ošetřování prasat, zajistila, že osoba ošetřující zvířata obdržela pokyny a poučení o příslušných ustanoveních článku 3 a přílohy;

▼ **M1**

2. byly k dispozici příslušné školicí kurzy. Tyto kurzy se musí zejména zaměřit na hlediska dobrých životních podmínek zvířat.

Článek 6

1. Komise předloží Radě pokud možno do 1. ledna 2005 a v každém případě do 1. července 2005 zprávu vypracovanou na základě stanoviska Vědeckého výboru pro otázky zdraví a dobrých životních podmínek zvířat. Při vypracování této zprávy je třeba vzít v úvahu sociálně-ekonomické důsledky, hygienické důsledky, účinky na životní prostředí a různé klimatické podmínky. Zpráva musí také vzít v úvahu vývoj postupů a systémů produkce prasat a zpracování masa, které pravděpodobně sníží potřebu využívat chirurgické kastrace. V případě potřeby musí být Zpráva doprovázena vhodnými legislativními návrhy zabývajícími se účinkem různých typů ustájení a podlah na dobré životní podmínky odstávat, chovných běhounů a prasat ve výkrmu. Rada o těchto návrzích usnese kvalifikovanou většinou.

2. Komise nejpozději do 1. ledna 2008 předloží Radě zprávu vypracovanou na základě stanoviska Vědeckého výboru pro otázky zdraví a řádného zacházení se zvířaty.

Tato zpráva musí zahrnovat zejména:

- a) účinky hustoty chovu včetně velikosti skupin a metod vytváření skupin zvířat v různých chovných systémech na dobré životní podmínky prasat včetně zdraví;
- b) účinek konstrukce stáje a různých typů podlahy na dobré životní podmínky prasat včetně zdraví, s ohledem na různé klimatické podmínky;
- c) rizikové faktory spojené s okusováním ocasů a doporučení týkající se potřeby krácení ocasů;
- d) další vývoj systémů skupinového ustájení březích prasnic, s přihlédnutím k patologickým, zootechnickým, fyziologickým a etologickým stránkám různých systémů i jejich účinkům na zdraví zvířat a životní prostředí a k různým klimatickým podmínkám;
- e) stanovení požadavků na prostor včetně místa pro připouštění pro jednotlivě ustájené dospělé plemenné kance;
- f) další vývoj systémů volného ustájení prasnic na místě určeném pro připouštění a pro prasnice po porodu, které vyhovují potřebě prasnic, aniž ohrožují přežití selat;
- g) postoje a chování spotřebitelů vůči vepřovému masu v případě různých úrovní zlepšování dobrých životních podmínek zvířat;
- h) sociálně-ekonomické důsledky různých systémů chovu prasat a jejich účinky na ekonomické partnery Společenství.

Ke zprávě mohou být v případě potřeby připojeny vhodné legislativní návrhy.

▼ **B***Článek 7*

1. Členské státy zajistí, aby byly prováděny inspekce za účelem kontroly dodržování ustanovení směrnice a přílohy, za něž nese odpovědnost příslušný orgán.

Tyto inspekce, které mohou být prováděny současně s kontrolami konanými pro jiné účely, mají být každoročně provedeny ve statisticky reprezentativním vzorku různých systémů odchovu používaných v každém členském státě.

2. Komise postupem uvedeným v článku 10 vypracuje pravidla pro provádění inspekcí podle ustanovení odstavce 1.

3. Členské státy informují každé dva roky k poslednímu pracovnímu dni v dubnu, a to poprvé ke 30. dubnu 1996, Komisi o výsledcích inspekcí provedených v uplynulých dvou letech podle tohoto článku, přičemž uvádějí i počet vykonaných inspekcí v poměru k počtu hospodářství na svém území.

▼ **B***Článek 8*

Zvířata dovezená do Společenství ze třetí země musejí být provázena osvědčením vydaným příslušným orgánem uvedené země, v němž se potvrzuje, že se zvířata bylo zacházeno způsobem přinejmenším rovnocenným způsobu používanému u zvířat pocházejících ze Společenství v souladu s ustanoveními této směrnice.

Článek 9

Pokud to bude potřebné pro jednotné používání této směrnice, mohou veterinární znalci Komise spoluprací s příslušnými orgány provádět kontroly na místě. Osoby provádějící tyto kontroly musejí použít zvláštní opatření týkající se osobní hygieny, která jsou nezbytná k vyloučení rizika přenosu onemocnění.

Členský stát, na jehož území se kontrola provádí, poskytuje těmto znalcům veškerou pomoc nezbytnou pro plnění jejich povinností. Výsledky kontroly oznamuje Komise příslušnému orgánu dotyčného členského státu.

Příslušný orgán dotyčného členského státu musí provést veškerá opatření, která se mohou prokázat nezbytnými na základě výsledků kontroly.

Ve vztahu ke třetím zemím se použijí ustanovení kapitoly III směrnice 91/496/EHS ⁽¹⁾.

Obecná prováděcí pravidla k tomuto článku se stanoví postupem podle článku 10.

▼ **M3***Článek 10*

1. Komisi je nápomocen Stálý výbor pro potravinový řetězec a zdraví zvířat, zřízený článkem 58 nařízení (ES) č. 178/2002. ⁽²⁾

2. Odkazuje-li se na tento článek, použijí se články 5 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES. ⁽³⁾

Doba uvedená v čl. 5 odst. 6 rozhodnutí 1999/468/ES je tři měsíce.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

▼ **B***Článek 11*

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy, a to včetně sankcí, nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. ledna 1994. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Avšak od data stanoveného v odstavci 1 si členské státy mohou v souladu s obecnými pravidly Smlouvy ponechat nebo mohou zavést na svém území přísnější opatření, než jsou opatření uvedená v této směrnici. Členské státy o nich uvědomí Komisi.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 268, 24.9.1991, s. 56.

⁽²⁾ Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼**B**

Článek 12

Tato směrnice je určena členskými státy.

▼ **M2***PŘÍLOHA*

KAPITOLA I

OBECNÉ PODMÍNKY

Kromě odpovídajících ustanovení přílohy směrnice Rady 98/58/ES se použijí tyto požadavky:

1. V části stavby, ve které jsou chována prasata, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB. Je třeba se vyhnout stálému nebo náhlému hluku.
2. Prasata musejí být chována v prostředí s intenzitou světla alespoň 40 luxů po dobu minimálně osmi hodin denně.
3. Ustájení pro prasata musí být vybudováno takovým způsobem, aby každé prase mohlo:
  - mít přístup do prostoru, který je fyzicky a tepelně pohodlný, vybavený řádným odtokem a čistý, který umožňuje všem zvířatům současně polohu vleže,
  - bez omezení uléhat, odpočívat a vstávat,
  - vidět na jiná prasata; avšak u prasnic a prasniček nemusí být tato podmínka splněna v týdnu před očekávaným porodem a v jeho průběhu mohou být prasnice a prasničky ustájeny mimo pohled zvířat stejného druhu.
4. Bez ohledu na čl. 3 odst. 5 musí mít prasata trvalý přístup k dostatečnému množství materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směsi takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat.
5. Podlahy musí být hladké, avšak nikoliv klzké, aby se předešlo poranění prasat, a musí být navrženy, konstruovány a udržovány tak, aby prasatům nezpůsobovaly poranění nebo útrapy. Musí odpovídat velikosti a hmotnosti prasat a musí tvořit pevný, rovný a stabilní povrch.
6. Všechna prasata musí být krmena alespoň jednou denně. Jestliže jsou prasata ustájena ve skupinách a nemohou se sytit podle libosti nebo nemají k dispozici automatický krmný systém, musí mít každé prase přístup ke krmivu ve stejnou dobu jako ostatní prasata ve skupině.
7. Všechna prasata starší než dva týdny musejí mít trvalý přístup k dostatečnému množství čerstvé vody.
8. Všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat v souladu s příslušnými právními předpisy a působící poškození nebo ztrátu citlivé části těla nebo změnu kostní struktury jsou zakázány, s výjimkou:
  - stejnoměrného snížení špičáků selat obroušením nebo extirpací nejpozději do sedmého dne života selat s ponecháním intaktního hladkého povrchu; kančí kly mohou být zkráceny, je-li to nezbytné pro prevenci poranění ostatních zvířat nebo z bezpečnostních důvodů,
  - krácení části ocasu,
  - kastrace kanců prostředky, které nezpůsobují natržení tkáně,
  - zavedení kroužku do rypáku v případech, kdy jsou zvířata chována ve výběhu a ve shodě vnitrostátními právními předpisy.

Krácení ocasu a snižování špičáků se nesmí provádět rutinně, ale pouze v případech prokázaných poranění struk prasnice nebo uší a ocasů ostatních prasat. Dříve než se přistoupí k těmto zákrokům, musí se přijmout jiná opatření, která brání okusování ocasů a jiným poruchám chování, přičemž se berou v úvahu podmínky prostředí a hustota osazení stáje. Z tohoto důvodu se musí změnit nevhodné podmínky prostředí nebo způsob ustájení.

Všechny výše popsané postupy smí provádět pouze veterinární lékař nebo školená osoba, jak je to stanoveno v článku 5 této směrnice, která má zkušenosti s použitými technikami, vhodnými prostředky a za vhodných hygienických podmínek. Pokud se kastrace nebo kupírování ocasů praktikuje po sedmém dni života, může ho provádět pouze veterinární lékař v anestezii s následným tišením bolesti.

▼ **M2**

KAPITOLA II

SPECIFICKÁ USTANOVENÍ PRO RŮZNÉ KATEGORIE PRASAT

A. KANCI

Kotce pro kance musí být umístěny a konstruovány tak, aby se kanec mohl otáčet a slyšet, cítit a vidět jiná prasata. Volná podlahová plocha kotce pro dospělého kance musí být minimálně 6 m².

V případech, kdy se kotce používají také jako místo pro připouštění prasníc, musí být podlahová plocha pro dospělého kance minimálně 10 m² a v kotci nesmí být žádné překážky. Od 1. ledna 2003 se toto ustanovení použije na všechny nové stavby, pro stavby rekonstruované nebo uvedené poprvé do provozu po uvedeném datu. Od 1. ledna 2005 se tato ustanovení použijí na všechna hospodářství.

B. PRASNICE A PRASNIČKY

1. Musí být přijata opatření minimalizující agresí ve skupinách.
2. Březí prasnice a prasničky musejí být v případě potřeby ošetřeny proti ektoparazitům a endoparazitům. Před umístěním do porodního kotce musí být březí prasnice a prasničky důkladně očištěny.
3. V týdnu před očekávaným porodem musí prasnice a prasničky dostat v dostatečném množství vhodnou podestýlku, pokud to umožňuje systém odstraňování tuhých a tekutých výkalů používaných v zařízení.
4. Pro usnadnění spontánního nebo asistovaného porodu musí být za prasnicí nebo prasničkou volná plocha.
5. Porodní kotce, v nichž se prasnice pohybují volně, musejí být vybaveny zábranami pro ochranu selat (např. ochrannými mřížemi).

C. SELATA

1. Část celkové podlahové plochy, dostatečně velká, aby současně umožnila všem zvířatům společně odpočívat, musí být pevná nebo pokrytá rohoží, nebo musí být podestlána slámou nebo jiným vhodným materiálem.
2. V porodních kotcích musí mít selata dostatečný prostor, aby mohla bez obtíží sát.
3. Selata nesmějí být odstavena dříve než ve stáří tří týdnů; ledaže by to mohlo nepříznivě ovlivnit zdravotní stav nebo dobré životní podmínky matky nebo selat.

Selata však mohou být odstavena až o sedm dnů dříve, jestliže jsou přemístěna do prostoru, který je před umístěním nové skupiny vyprázdněn, důkladně vyčištěn a vydezinfikován a který je oddělen od prostorů, kde jsou ustájeny prasnice, aby se minimalizoval přenos nálezů na selata.

D. Odstávčata, chovní běhouni a prasata ve výkrmu

1. Jsou-li prasata chována ve skupinách, musí se přijmout opatření bránící vzájemným střetům, které vybočují z běžného chování.
2. Prasata musí být chována ve stálých skupinách a mísení s jinými prasaty je třeba omezit na minimum. Musejí-li být smíšena prasata, která se neznají, je nutno je sloučit v co nejranějším věku, nejlépe do jednoho týdne po odstavení. Jsou-li prasata smíšena, měla by mít dostatek možností uniknout nebo se ukrýt před jinými prasaty.
3. Objeví-li se příznaky silných střetů, je třeba ihned vyšetřit příčiny a přijmout vhodná opatření, například, je-li to možné, poskytnout jim větší množství slámy nebo jiných materiálů k odvedení pozornosti. Ohrožená zvířata nebo agresivní zvířata musí být ustájena odděleně od skupiny.
4. Použití uklidňujících léčiv za účelem snazšího mísení zvířat se musí omezit na mimořádné podmínky a musí být konzultováno s veterinárním lékařem.